

Tentamen till lokala deltävlingar i Svenska Mästerskapen i Ekonomi 2008.

- Alla miniräknare är tillåtna. Kan dessa lagra text eller formler måste dessa tömmas innan skrivningen.
- Skrivtiden är 3 timmar.
- Svaret skrivs på lösblad.
- Tentorna skrivs anonymt. Skriv lagets nummer på varje blad.
- Om du anser att en fråga är oklart formulerad: ange under vilka förutsättningar du har löst den.
- Det laget med högst poäng går vidare till finalen i Örebro 8-11 maj. Om två eller fler lag får samma totalpoäng bedöms fråga 11 som utslagsfråga.
- Maxpoäng för tentamen är 100 poäng.

Lycka till!

HUVUDSPONSORER

ARRANGÖRER

Fråga 1 (Företagsekonomi) – 10 p

Förklara innebörden och beskriv skillnaden mellan *Marketing Mix* ("4 p") *synsättet* och *Relationsmarknadsföringssynsättet*?

Fråga 2 (Statistik) – 12 p

Under de senaste decennierna har det blivit väldigt vanligt med listor i alla möjliga olika sammanhang, där vi får ta del av expertisens goda råd om hur man bäst agerar för att vara så framgångsrik som möjligt. Ett vanligt tillämpningsområde är jobbsökande och karriärplanering.

På just en sådan lista handlar inte sällan en av punkterna om att se till att till fullo använda sig av sitt kontaktnät i själva jobbsökandet. Detta har också den här uppgiftens huvudperson Petra valt att göra.

Petra har tre kontakter som hon bedömer kan vara henne behjälpliga genom att hjälpa henne till en anställningsintervju gällande tjänsterna A, B och C.

Sannolikheten för att kallas till en A-intervju bedömer hon vara 0,2. Sannolikheten för att kallas till en A-intervju givet att hon redan kallats till en B-intervju skattar hon till 0,4. Sannolikheten för att hon kallas till en B-intervju givet att hon kallats till en A-intervju bedömer hon uppgå till 0,5.

Sannolikheten för att hon kallas till en intervju gällande tjänst C tror Petra är ungefär 0,3 - såvida hon inte kallats till intervju för någon av de andra tjänsterna (A och B), då är sannolikheten att också bli kallad till en C-intervju 0.

a) Hur stor är sannolikheten att Petra inte blir kallad till NÅGON intervju?

b) Uppgiftskonstruktören har gjort ett antal antaganden om statistiska beroenden mellan händelserna "Bli kallad till intervju för tjänst A", "Bli kallad till intervju för tjänst B" etc. Hur ser dessa beroenden ut? Utred och förklara. Hur skulle bakgrunden till de antaganden som verkar ha gjorts kunna se ut?

Fråga 3 (Affärsjuridik) – 6 p

Förlaget Halvdans Häften AB erbjuder telegrafiskt bokhandeln Papyrus KB att köpa 100 exemplar av en turisthandbok för bilturism i Storbritannien. Erbjudandet avser en del av den sista restupplagan av verket, som importerats av Halvdans från utgivaren i London, och utöver de 100 exemplaren finns endast 50 till på lager och någon nytryckning kan inte påräknas. Av misstag står det emellertid i det utskrivna telegram som Papyrus får 1 000 exemplar. Eftersom Papyrus omedelbart kan sälja så mycket till bilistorganisationen Motormänniskorna, accepterar man anbudet direkt.

- a) Är Halvdans bundet vid avtal på 1 000 exemplar?
- b) Spelar det någon roll om misstaget gjorts hos Halvdan eller på telegrafan?

Fråga 4 (Företagsekonomi) – 12 p

Vinyl AB är en underleverantör till bilindustrin och har fått en förfrågan från en av Sveriges biltillverkare om att tillverka och leverera en inredningsdetalj (detaljen går under arbetsnamnet P 1800). I Vinyl AB har man tagit fram ett ekonomiskt underlag:

Efterfrågad volym per år	10 000 stycken P 1800
Grundinvestering i ny utrustning	1 900 000 kronor
Ökat behov av rörelsekapital (med start vid investeringstidpunkten)	200 000 kronor
Rörliga driftsutbetalningar för material	100 kronor/styck P 1800
Fasta driftsutbetalningar för löner, lokal mm	180 000 kronor/år
Driftsinbetalningar	178 kronor/styck P 1800
Investeringens ekonomiska livslängd	4 år

Restvärdet av grundinvesteringen uppskattas till 0 kronor vid livslängdens slut
Vinyl AB använder sig av en real kalkylränta på 8 %.

Alla driftsbetalningar anses uppstå vid respektive års slut
Driftsbetalningarna är uttryckta till dagens pris och dessa förväntas stiga i takt med inflationen som är uppskattad till 2 % per år.

- a) Beräkna investeringens nuvärde!
- b) Baserat på detta nuvärde, bör man genomföra investeringen?

Fråga 5 (Nationalekonomi) – 12 p

Vi analyserar marknaden för nedladdning av film och musik via Internet.

Film- och skivbranscherna vill gärna förhindra fildelning på Internet. De ser fildelning som en brottslig handling, jämförbar med stöld.

Antag att en relativt ny och populär film görs tillgänglig för nedladdning:

Den som gjort filmen tillgänglig har en marginalkostnad nära noll.

Efterfrågefunktionen uttryckt i filmer per dag är:

$$Q_d = 100000 - 1000p$$

a) Hur många filmer laddas ned?

b) Vid vilket pris avstår alla från att ladda ned filmer?

c) Vilket pris skulle råda om filmbolaget hade ett fungerande monopol på filen?

d) Hur stor blir den samhällsekonomiska förlusten (*dead weight loss*) av att marknaden går från perfekt konkurrens till monopol?

Fråga 6 (Företagsekonomi) – 8 p

Ofta hör man att företag/organisationer måste bli effektivare. Det finns dock flera olika begrepp som uttrycker effektivitet. Redogör för vad nedanstående begrepp innebär; samt om och hur de är relaterade till varandra:

- Effektivitet
- Produktivitet

Fråga 7 (Nationalekonomi) – 10 p

I en modellekonomi råder följande:

Försörjningsbalans		Betalningsbalans	
Tillgång	Användning	Bytesbalans	
BNP 2838	Privat konsumtion 1339	Handelsbalansens saldo	153
Import 1224	Offentlig konsumtion 759	Tjänstebalans	79
	Privata bruttoinvesteringar inklusive lager 409	Kapitalavkastning	6
	Offentliga investeringar 100	Transfereringar	-34
	Export 1456	Kapitalbalans	26
Summa: 4062	Summa: 4062	Finansiell balans	
		Direkta investeringar	-90
		Portföljinvesteringar	-90
		Övrigt	-31
		Restpost	-20

- Hur stort är det realekonomiska sparande (bruttosparandet)?
- Hur stort är det finansiella sparandet?
- Hur stor blir summan av bruttoinvesteringarna, kapitalbalansen, bytesbalansen?

Fråga 8 (Företagsekonomi) – 13 p

Nedanstående balans- och resultaträkningar har hämtats från ett företags årsredovisning (alla belopp i TSEK).

BALANSRÄKNING

Tillgångar	2007	2006	Eget kapital och skulder	2007	2006
Tomtmark (1)	1 500	500	Aktiekapital	2 000	1 000
Byggnader	1 900	950	Övrigt bundet kapital	1 200	200
Maskiner och inventarier	850	800	Balanserad vinst (2)	500	660
Anläggningstillgångar	4 250	2 250	Årets vinst	350	140
			Eget kapital	4 050	2 000
Varulager	2 750	850			
			Obeskattade reserver	700	1 000
Kundfordringar	1 800	1 750			
Övriga kortfristiga skulder	950	800	Långfristiga skulder	3 900	1 900
Likvida medel	250	350			
Omsättningstillgångar	5 750	3 750	Leverantörsskulder	550	400
			Övriga kortfristiga skulder	800	700
			Kortfristiga skulder	1 350	1 100
Tillgångar	10 000	6 000	Eget kapital och skulder	10 000	6 000
Nettoomsättning	11 000	9 600			
Materialkostnader	-4 200	-3 500			
Personalkostnader	-3 040	-2 380			
Övriga kostnader	-3 200	-3 000			
Avskrivningar	-150	-100			
Rörelseresultat	410	620			
Räntekostnader	-210	-120			
Resultat efter finansiella poster	200	500			
Bokslutsdispositioner	300	-300			
Resultat före skat	500	200			
Skatt	-150	-60			
Redovisat resultat	350	140			

HUVUDSPONSORER

ARRANGÖRER

1) Tomtmark skrevs upp med 1000 TSEK år 2007. Uppskrivningsbeloppet tillfördes eget kapital.

2) Utdelningar utbetalades 2006 med 250 och 2007 med 300 TSEK

a) Hur har räntabiliteten på eget kapital förändrats från 2006 till 2007? Och hur vill ni förklara förändringarna?

b) Analysera förändringarna med hjälp av nyckeltal som kompletteras med verbala förklaringar (använd bara sådana nyckeltal som är relevanta för att förklara förändringen i räntabilitet). Eftersom ni bara har två balansräkningar tvingas ni räkna på UB-värden. Gör nödvändiga justeringar för att få jämförbarhet. Räkna med en skattesats på 30%.

Fråga 9 (Företagsekonomi) – 7 p

Ett företag tillverkar och säljer tre olika produkter. Följande underlag finns för dessa:

Produkt	A	B	C
Intäkt/styck	250	360	400
Rörlig kostnad/styck	100	144	160

De rörliga kostnaderna skall betraktas som proportionellt rörliga. Företagets totala fasta kostnader för perioden uppgår till 7 200 000 kronor.

Till vilket belopp uppgår den kritiska omsättningen för perioden?

Fråga 10 (Ekonomisk historia) – 2 p

Vilken dåtida finansiell nymodighet använde Ivar Kreuger när han byggde upp sitt tändsticksimperium på 1920-talet?

Fråga 11 (Ekonomisk historia) – 8 p

a) Alfred Nobel insåg tidigt att hans uppfinningar inom sprängämnesindustrin, använda på fel sätt, kunde få förödande följder för mänskligheten. Om dessa djupa frågor hade Alfred Nobel en omfattande brevkorespondens med en kvinna som han anförtrorde sig till. Vad hette hon?

- 1 Sofie Hess X Ellen Key 2 Bertha von Suttner

b) Vilket av följande byggnadsverk anses symbolisera början till den industriella revolutionen?

- 1 Eiffeltornet X Iron Bridge 2 Golden Gate

c) När översteg för första gången antalet industriarbetare antalet jordbrukare i Sverige?

- 1 1908 X 1918 2 1928

d) Under det andra världskriget infördes i Sverige en form av planhushållning . Vilket ekonomiskt begrepp ”uppfanns” för att beskriva situationen?

- 1 Ramhushållning X Försörjningsblock 2 Sektorplanering